

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 74/13
V Lucemburku dne 20. června 2013

Rozsudek ve věci C-20/12
Elodie Giersch a další v. Lucembursko

Soudní dvůr sice uvedl, že lucemburská právní úprava, která z nároku na finanční podporu na vysokoškolské studium vylučuje děti příhraničních pracovníků, sleduje legitimní cíl, rozhodl však, že stávající režim překračuje meze toho, co je k jeho dosažení nebytné

Cíle směřujícího ke zvýšení počtu osob s vysokoškolským vzděláním u lucemburského obyvatelstva může být dosaženo méně omezujícími opatřeními.

Unijní právo¹ vyžaduje, aby členské státy přiznávaly migrujícím pracovníkům stejné sociální a daňové výhody jako tuzemským pracovníkům.

Lucembursko poskytuje finanční podporu na vysokoškolské studium ve formě stipendia a půjčky za účelem podpory vysokoškolského studia studentů na jeho území nebo na území jiných států. Tato podpora je poskytována studentům, kteří jsou lucemburskými státními příslušníky, nebo státními příslušníky jiného členského státu a kteří mají v Lucembursku v době, kdy mají zahájit vysokoškolské studium, bydliště. Děti příhraničních pracovníků, kteří obvykle mají bydliště v zemi hraničící s Lucemburskem, tak jsou z nároku na podporu vyloučeny.

Několik dětí příhraničních pracovníků, kterým bylo odepřeno přiznání finanční podpory, před lucemburskými soudy zpochybňuje legalitu svého vyloučení z okruhu příjemců podpory. Tribunal administratif (Lucembursko), kterému byly tyto spory předloženy, se Soudního dvora táže, zda je lucemburská právní úprava týkající se poskytování této podpory slučitelná se zásadou volného pohybu pracovníků.

Soudní dvůr v rozsudku z dnešního dne připomíná, že podpora poskytnutá na financování vysokoškolského studia dítěte, které je závislé na migrujícím pracovníkovi, představuje pro tohoto pracovníka sociální výhodu, která mu musí být poskytnuta za stejných podmínek jako tuzemským pracovníkům. Soudní dvůr v tomto ohledu uvádí, že toto rovné zacházení nesmí být vyhrazeno pouze migrujícím pracovníkům s bydlištěm v hostitelském členském státě, ale vztahuje se rovněž na příhraniční pracovníky, kteří ačkoli v tomto státě vykonávají svou závislou činnost, mají bydliště v jiném členském státě. Pokud je dále sociální výhoda přiznávána přímo dítěti migrujícího pracovníka, může se toto dítě samo dovolávat zásady rovného zacházení.

Soudní dvůr dále konstatuje, že **podmínka bydliště** stanovená lucemburskou právní úpravou **představuje nepřímou diskriminaci založenou na státní příslušnosti, jelikož může působit především v neprospěch státních příslušníků jiných členských států, neboť osobami, které v členském státě nemají bydliště, jsou nejčastěji osoby, které nejsou jeho státními příslušníky.** Soudní dvůr v tomto kontextu zdůrazňuje, že taková diskriminace nemůže být odůvodněna důvody rozpočtové povahy, jelikož použití a působnost zásady zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti v rámci volného pohybu pracovníků nemůže záviset na stavu veřejných financí členských států.

¹ Nařízení Rady (EHS) č. 1612/68 ze dne 15. října 1968 o volném pohybu pracovníků uvnitř Společenství (Úř. věst. L 257, s. 2; Zvl. vyd.; 05/01, s. 33), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 (Úř. věst. L 158, s. 77; oprava Úř. věst. 2011, L 327, s. 70).

Soudní dvůr nicméně uvádí, že **podmínka bydliště umožňuje dosažení cíle sledovaného Lucemburskem, který směřuje k podpoře vysokoškolského studia a k výraznému zvýšení podílu osob s vysokoškolským vzděláním s bydlištěm v tomto státě**. Pravděpodobnost usazení v Lucembursku a zapojení se do lucemburského pracovního trhu po dokončení vysokoškolského studia – a to i tehdy, když se toto studium uskutečnilo v zahraničí – je totiž vyšší u studentů majících v Lucembursku bydliště v době, kdy mají zahájit své vysokoškolské studium, než je tomu u studentů bez bydliště v tuzemsku.

Soudní dvůr nicméně rozhodl, že **dotčený režim finanční podpory má příliš výlučnou povahu**. Stanovením podmínky předchozího bydliště studenta na lucemburském území totiž **napadená právní úprava upřednostňuje prvek, který nutně není jediným znakem skutečné vazby dotyčné osoby k Lucembursku**.

Je tak možné, aby též student bez bydliště v tuzemsku měl dostatečnou vazbu k velkovévodství, která umožní dovodit existenci přiměřené pravděpodobnosti, že se student do Lucemburska vrátí, aby se tam usadil a zapojil se do pracovního trhu tohoto členského státu. Tak je tomu tehdy, když tento student, sám nebo se svými rodiči, bydlí v členském státě hraničícím s Lucemburskem a jeho rodiče po značnou dobu v Lucembursku pracují a žijí v blízkosti tohoto členského státu.

Soudní dvůr v tomto ohledu uvádí, že existují méně omezující opatření umožňující dosažení cíle sledovaného lucemburským zákonodárcem. Například vzhledem k tomu, že poskytnutá podpora může spočívat v půjčce, byl by v případě situace dětí příhraničních pracovníků vhodnější systém financování, který by podřídil poskytnutí této půjčky či výši její nesplacené části nebo její nenávratnost podmínce, aby se student, který ji využil, po dokončení svého studia v zahraničí vrátil do Lucemburska, aby tam pracoval a bydlel. Nadto **za účelem zabránění „stipendijní turistice“** a zajištění toho, aby příhraniční pracovník – rodič studenta – měl dostatečné vazby k lucemburské společnosti, **může být poskytnutí finanční podpory podřízeno podmínce, aby tento rodič v Lucembursku pracoval po minimální stanovenou dobu**.

Konečně, jakémukoliv nebezpečí souběhu se srovnatelnou finanční podporou, která by mohla být poskytována členským státem, ve kterém má student bydliště, a to sám nebo spolu se svými rodiči, může být zabráněno započtením takové dávky při přiznání podpory poskytované Lucemburskem.

Za těchto **okolností Soudní dvůr odpovídá, že napadená lucemburská právní úprava překračuje meze toho, co je nezbytné k dosažení cíle sledovaného zákonodárcem. Tato právní úprava je tudíž v rozporu se zásadou volného pohybu pracovníků**.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) 📺 (+32) 2 2964106